

Rezumat

Prezenta lucrare este rodul cercetărilor realizate în ultimii ani, după susținerea tezei de doctorat, atât individual cât și în cadrul unor echipe de cercetare (ca director sau membru). Cercetările întreprinse au fost racordate la grupul de lucru al Geomorfositurilor din cadrul Asociației Internaționale de Geomorfologie, grup de lucru fondat în anul 2001, din care fac parte. Participarea la acesta și la manifestările organizate în cadrul AIG mi-au cristalizat concepția și metoda de cercetare în domeniul geomorfositurilor.

Preocuparea noastră în ultima perioadă a fost reprezentată de studiul geomorfositurilor (definire, inventariere, metodologie de evaluare, cartografiere, măsuri de protecție și valorificare). Această direcție de studiu este relativ nouă pe plan mondial (2001) și a fost aplicată de noi în România (începând cu 2007) (există puține studii în acest sens, care privesc geomorfositurile în contextul mai larg al geositurilor, la Universitatea din Oradea). Această problemă a îmbinat preocupările noastre de bază științifice și didactice și anume- Geomorfologia (îndeosebi cea aplicată) și Geografia turismului.

În prima parte a lucrării este trecută în revistă problematica pe care am avut-o în vedere în cadrul cercetărilor noastre și rezultatele obținute, dintre care menționăm:

- **Stabilirea / explicarea unor concepte teoretice și metodologice** privind geomorfositurile (pornind de la referențialul existent în literatura de specialitate, au fost introduși o serie de termeni noi în literatura geografică românească – geomorfodiversitate, geoturism)
- **Realizarea** unui model pentru fișa de inventariere a geomorfositurilor (aceasta vizează atât analiza calitativă cât și cea cantitativă). Aplicându-se această fișă se poate realiza un inventar complet al geomorfositurilor la scara a diferite unități teritoriale.
- **Crearea în format digital** a unei baze de date care să cuprindă elementele de bază care caracterizează geomorfositurile.
- **Analiza și compararea metodelor** de evaluare a geomorfositurilor existente în literatura mondială (Italia, Elveția, Spania, Portugalia, Grecia, Slovenia), pentru stabilirea punctelor forte și punctelor slabe ale acestora, în scopul stabilirii unei metode proprii de evaluare. Metodele de evaluare au fost realizate cu diferite scopuri, noi acordând o atenție sporită aceleia care evaluează valoarea turistică a geomorfositurilor, care trebuie să răspundă următoarelor desiderate:
 - stabilirea în baza criteriului *valoare și importanță pentru turism* a unor caracteristici ce pot fi utilizate ca reper în selecția geomorfositurilor din ansamblul formelor de relief indiferent de areal, între acestea primează fizionomia, legătura cu anumite forme de turism, ineditul într-un spațiu larg, gradul de accesibilitate, coroborat cu nivelul de dezvoltare a infrastructurii, asocierea cu alte tipuri de geosituri.
 - aprecierea geomorfositurilor pe baza unor "valori": *primordiale* (valoarea științifică) și *secundare* (culturală, economică, ecologică, estetică). Atunci când evaluarea are loc pentru

practicarea anumitor forme de turism, una din valorile secundare devin primordiale (valoarea culturală dacă se urmărește turismul cultural).

- **Stabilirea unei metode proprii pentru evaluarea geomorfositurilor** pe baza experienței internaționale în domeniu dar adaptând-o la condițiile concrete ale spațiului românesc (infrastructură mai slab dezvoltată, lipsa posibilității de cuantificare a numărului de turiști, inexistența unor materiale promoționale sau a geoproduselor).
- **Determinarea raporturilor** care există între geomorfosit, geo(morfo)diversitate, patrimoniu natural și a celor mai adecvate căi de management ale geomorfositurilor (acestea putând fi utile în proiectele de planning teritorial).
- **Stabilirea unor metode și tehnici de cartografiere** a geomorfositurilor (clasic și în mediu digital, la diferite scări și în diferite scopuri).
- **Determinarea și aplicarea** unor formule pentru calculul geomorfodiversității (pe baza analizei tipurilor și formelor de relief), geodiversității (pe baza cuantificării tuturor elementelor abiotice dintr-un anumit areal) și geoatractivității (indicator introdus prima dată de noi) și **cartografierea** acestora.
- **Conceperea unui chestionar** privind percepția turiștilor asupra geomorfositurilor și **aplicarea** acestuia în spații reprezentative de studiu (trebuie aplicat pe un eșantion reprezentativ ca număr și structură).
- **Corelarea** rezultatelor specialiștilor cu opțiunea turiștilor pentru **determinarea** celor mai optime metode de valorificare turistică a geomorfositurilor, stabilirea unor trasee geoturistice și crearea unor produse geoturistice, toate în scopul gestiunii superioare a spațiului turistic.
- **Cartarea** unor eșantioane de hărți geoturistice reprezentative pentru teritoriul României (pentru masive montane cu potențial turistic ridicat și infrastructură dezvoltată cum ar fi Bucegi și Piatra Craiului).

În cea de-a doua parte a lucrării sunt prezentate principalele direcții viitoare de dezvoltare în plan științific și anume:

- **Aprecierea** vulnerabilității geomorfositurilor și **stabilirea unor propuneri** de ordin practic pentru diminuarea acestora.
- **Conceperea și managementul** potecilor geoturistice, a hazardelor care le pot afecta.
- **Implementarea** unei metode de evaluare a accesibilității reliefului pentru activitatea turistică
- **Stabilirea modului** în care poate fi cuantificată atractivitatea turistică a reliefului;
- **Studierea** geomorfositurilor în cadrul geoparcurilor;
- **Explicarea** raportului între geomorfosituri și patrimoniu natural/ patrimoniu cultural/ patrimoniu total;
- **Aplicarea** piramidei patrimoniului la nivelul României

- **Stabilirea raporturilor** structurale și funcționale care există între geomorfosit și (geo)peisaj
- **Evaluarea hazardelor** ce afectează patrimoniul natural

Rezultatele obținute în *plan științific* au fost și vor fi valorificate *pe plan didactic*. Experiența acumulată în acest sens a condus la introducerea în planul de învățământ al specializării Geografia Turismului a unor materii de studiu ce se regăsesc în curriculum unor universități europene: *Geomorfologie aplicată în turism/ Geoturism/ Geomorfosituri* și publicarea suportului de curs aferent.